

Abstrakt diplomové práce Přechody k demokracii

Přechod konkrétní země od jednoho, zejména nedemokratického politického režimu k druhému, převážně k demokratickému je tématem, které upoutává pozornost mnoha odborníků i široké veřejnosti. Mohlo by se zdát, že demokratický režim je v dnešním světě samozřejmostí a že tento režim převládá. Skutečnost je však jiná. Demokratický systém vládnutí dnes převládá ani ne u poloviny zemí světa.

Poslední dobou, zejména s poukazem na dění v severní Africe a v arabském světě, se stále více ukazuje, že změna politických režimů, tedy přechodů od nedemokratických k demokratickým režimům, je tématikou velmi aktuální a to pro dnešek, ale i pro dny, týdny, měsíce a roky následující a to je důvod, proč se tématu Přechod k demokracii věnuji ve své diplomové práci.

Diplomová práce se skládá ze 4 kapitol. První kapitola, nazvaná Demokracie, se věnuje pojmu demokracie. Demokracii nelze vymezit pouze jednou charakteristikou, jako stěžejní je použito kritéria voleb a dále vymezení demokracie dle Fareeda Zakaria na ústavní liberalismus a neliberální demokracii.

Kapitola druhá pojednává o nedemokratických režimech. Vymezení těchto režimů je důležité pro pochopení, proč k přechodu došlo nebo se k němu schyluje a pro určení, jakým způsobem proběhl nebo v jak by v budoucnu mohl proběhnout. Pozornost je věnována totalitarismu, autoritářství, sultanismu a posttotalitním režimům.

Přechod k demokracii je obsahem kapitoly třetí. Vysvětluje se zde samotný pojem, jeho historie a počátky výzkumu přechodu k demokracii. Kapitola třetí se člení na čtyři subkapitoly – demokratizační vlny, příčiny demokratizačních vln skládající se z částí teoretických modelů a modelu dle Huntingtona, typologie přechodu rozdělených do dvou oblastí – konce nedemokratického režimu a jednotlivých typů přechodu. Poslední subkapitola se věnuje etapám, v nichž přechod probíhá a to dle rozčlenění politologů Rustowa a Przeworského.

Současnému vývoji demokracie ve světě je věnována kapitola čtvrtá. Jako podklad pro její vypracování byl využit výzkum americké organizace Freedom House.

Přechody k demokracii je téma velmi složité. Pro každou zemi, která se s přechodem k demokratickému režimu potýkala, byly klíčové jiné příčiny, okolnosti. Přechod k demokracii je v každé zemi jedinečný. Přesto se vytvořily teoretické modely

přechodu, které se snaží tuto problematiku zobecnit a určit, jak přibližně by budoucí přechod k demokracii mohl vypadat. Diplomová práce podává přehled nejdůležitějších a nejuznávanějších teorií, které byly vypracovány v dílech politologů z celého světa. Přechod k demokracii není jednoduchý a jednoznačný proces, je to proces pro každou zemi více či méně jedinečný, čtenáři se tak nabízejí způsoby, jak tuto problematiku uchopit a jak jí porozumět.

.